

Bohdašín, Vanovka, Rokole, Bydlo

BOHDAŠÍNSKÉ OBECNÍ NOVINY

www.bohdasin.cz

redakční rada: Jana Petřů, Hana Matějčková,
Josef Černý, Mgr. Lenka Moravcová, Radka Gottwaldová
stálí spolupracovníci: Ljuba Rychetská, sestry z Rokole

2/2023

Červenec

Astronomické léto na severní polokouli nastává s červnovým slunovratem, tedy v okamžiku, kdy se Slunce na své zdánlivé pouti po obloze dostane nejseverněji. Obvykle se Slunce do těchto míst dostane okolo 21. června. Na jižní polokouli nastává v okamžiku, kdy se Slunce na své zdánlivé pouti po obloze dostane nejjižněji, což se obvykle stává okolo 21. prosince.

Astronomické léto končí podzimní rovnodenností, tedy v okamžiku, kdy po létě Slunce přechází přes rovník (ocitne se na rovníku v nadhlavníku). Tento okamžik vychází obvykle na 23. září.

Během astronomického léta se zkracují dny a prodlužují noci. Protože Země obíhá kolem Slunce po mírně eliptické dráze, je léto na severní polokouli asi o pět dní delší než na jižní. To zároveň znamená, že zima na jižní polokouli je asi o pět dní delší než léto. Dá se z toho i odvodit, že Slunce je blíže k Zemi, když je léto na jižní polokouli. Toto ale není důsledek střídání ročních období, jen tomu tak zrovna v naší epoše je. Jak se stáčí příslušné dráhy Země, mění se i den, kdy je Slunce nejbližší, a zároveň délka jednotlivých ročních období.

Léto je hlavně dovolená každý ji tráví jinak někdo doma na zahradě, jiný zase třeba vyjede k moři. Nebo zůstane tady u nás v Čechách, kdy jezdíme po výletech nebo navštívíme jiný kraj a poznáváme různé památky. Třeba při výšlapu na rozhlednu si nasbíráme pár borůvek a hned se pak dá upéct dobrý koláč. Dětem začínají prázdniny, to je čas her a lumpáren. Tak na sebe dávejte pozor ,při jízdě na kole i pěšky a i u vody. A přeji léto plné pohody.

Teplo, třešně, jahody

začíná léto plné pohody.

Koupání, výlety, dovolená,

léto nám právě začíná.

Tak vyražme do přírody,

nebo k bazénu do zahrady.

Nasbíráme meruňky, borůvky

a upečeme nějaké dobrůtky.

složila: Radka Gottwaldová

A co se u nás událo od poslední?

26. března – holčičí koleda

27. března – veřejné zasedání

10. dubna – klučičí koleda a Velikonoce

30. dubna - pálení čarodějnic

1. května - projížďka alegorických vozů na počest prvního máje

5. května – čištění hasičské nádrže

14. května - svátek maminek, babiček, prababiček

26. června - veřejné zasedání

V Bohdašíně a okolí se stále něco děje. A to je dobře.

Jako každý rok, tak i letos hasiči připravili dřevěnou hranici, která se v podvečer 30. dubna zapálila. No a na vrchu hranice nemohla chybět vycpaná čarodějnice sedící na židli - „prý aby ji nohy nebolely“. 😊 Kdo chtěl, tak si mohl dát pečené masíčko a zakončení večera bylo v podobě krásného ohňostroje.

Letošní konec duben byl ale trochu jiný, než ostatní. Protože se u hasičské zbrojnice na hřišti objevila májka. Díky klukům Linhartovým měl Bohdašín svou druhou májku. První byla podle vyprávění vypůjčena (a už nevrácena) z Ohnišova a postavena u nás v Bohdašíně. Je to už více než 50 let.

Historie stavění májek

*podle některých teorií jde o pozůstatek prastarých jarních

slavností, kdy strom představoval strážného ducha obce a čím vyšší, tím lepší

*ověnčený a ozdobený strom symbolizoval lásku a hojnost

Už 7. rok se konal prvomájový průvod, který zorganizovali nadšenci z Bohdašína a přes celou vesnici jela kolona alegorických vozů. Každý rok je na co koukat. Jsou nazdobené nejen vozy, ale i posádka. Dobrá nálada se díky spanilé jízdě šíří nejen průvodem, ale i na kolemjdoucí.... 😊

Opět po roce se konala oslava ke dni maminek, babiček, prababiček. Letošní kulturní akci jsme trochu pozměnily a přijel za námi na obecní úřad pan Vojtěch Štěpánek z Dobrušky. Zahrál krásné písně na housle. Myslím si, že nejedno oko nezůstalo suché. Proběhlo malé občerstvení a nakonec si všechny ženy domů odnesly malý dáreček a kytičky. Odpoledne jsme si užily.

Napsala: Jana Petrů

Zámecký kopec v Náchodě v novém

Už v prosinci loňského roku byly slavnostně otevřeny zahrady Zámeckého kopce v Náchodě. Důvodů pro rozsáhlou obnovu bylo několik. Tím hlavním bylo vyřešení statického zajištění svahu před sesuvy a odvodnění kopce. Důležitou součástí obnovy bylo vyřešení celkové koncepce svahu – celková revitalizace dřevin, nová arboristická koncepce a související systém cest, parkového mobiliáře a osvětlení. Nyní v jarních a letních měsících, kdy se kopec zazelenal a rozkvetly jahody podél cest je vidět obnova v celé kráse. Stoupat po nových pískovcových schodech až na vrch k zámku anebo jen tak putovat po cestách celým parkem a kochat se výhledy na zámek a na město je krásně stráveným odpolednem.

Velmi dobře se zdařila obnova systému komunikací svahu. Původní cesty byly na svahu založeny v roce 1820, ale od počátku 50. let téměř neudržovány. Nyní je možné navštívit kolem zámku více jak 3 kilometry cest, nových i původních a vystoupat po kamenných blocích nebo ocelových stupních tvořících nová schodiště. Velmi pěkným prvkem jsou vysuté ocelové lávky, které krásně systém cest doplnily. Navíc je hlavní okruh kolem kopce koncipován jako bezbariérový.

Velkou obnovou musela projít zeleň, kdy bylo třeba vyčistit zarostlé svahy od náletových dřevin. Na téměř 200 stromů bylo vykáceno a na 180 odborně ošetřeno.

Původní, hlavní schodiště, které vede z náměstí od hotelu U Beránka, je nově osazeno 308 pískovcovými schody, které nahradily 300 původních. Staré schodnice našly na svahu své místo a jsou součástí dalších 4 schodišť, které se nyní kolem zámku nacházejí. Zajímavostí je, že každý kamenný blok váží okolo 225 – 340 kilogramy, které pracovníci stavby umístili za pomoci skluzů, sání, vozíků a malého mobilního jeřábu a hlavně za pomoci lidské síly. Celkem se takto přemístilo cca 150 tisíc kilogramů kamenných bloků.

Během prací byly objeveny pozůstatky středověké bašty z 15. – 16. století. Její nadzemní části je nyní možné si při procházce prohlédnout.

Trochu čísel z obnovy

délka cest **2 445** metrů

délka všech zábradlí **960** metrů

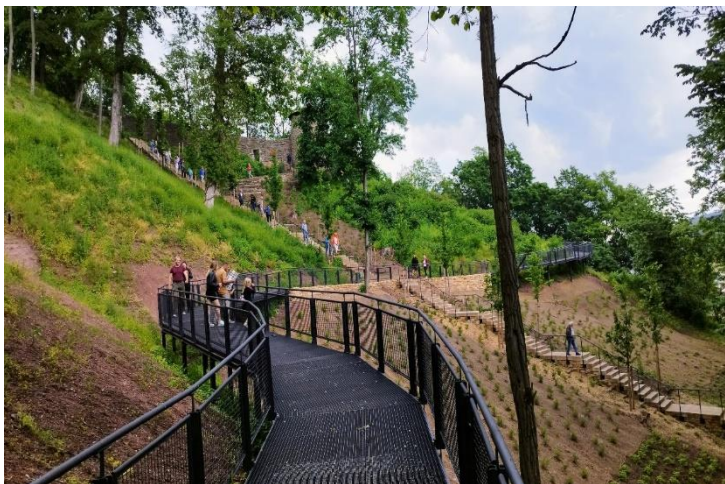
usazeno **505** schodů kamenných

usazeno **379** schodů ocelových – z toho **235** stupňů na schodiště vedoucí z Karlova náměstí

vysázeno přes **250** stromů (z toho **160** ovocných)

vysázeno cca **35 000** rostlin

umístěno **43** laviček

Zdroj: <https://www.npu.cz/cs/o-nas/organizacni-schema/povinne-zverejnovane-informace/dotace-z-evropskych-zdroju/65992-revitalizace-zameckeho-kopce-v-nachode>

Historie zámekého kopce

během existence hradu musely být svahy převážně holé a v časech válečných k dispozici obrannému vojsku

1658 na severozápadním konci areálu zřízena ovocná zahrada

1730-1740 vzniká zahrada francouzského stylu, dnes zvaná Piccolominská

1794 založeno kamenné schodiště a po obou stranách vysázeny lípy

1809 na jižním svahu vysázeny břízy, javory a křoviny

1820-1825 probíhají parkové úpravy – výsadby okrasných dřevin, instalace mobiliáře, besídek

1842 založen anglický park na východní straně

Zpracovala: Lenka Moravcová

Mariánský sloup v Rokoli

Na svátek Panny Marie (Prostřednice všech milostí) 8. května se vrátila socha Immaculaty na Mariánský sloup v Rokoli. Ten den přijel akademický sochař Petr Váňa s dcerou Eliškou, dočistili zbytek sloupu a vrátili rekonstruovanou hlavičku sloupu a sochu P. Marie zpět. P. Marii to s novou „hvězdnou“ korunou moc sluší. Při Rokolské pouti 10. září požehná obnovený Mariánský sloup biskup Zdenek Wasserbauer (světící biskup pražský). Děk patří také mužům z Nového Hrádku, kteří již podruhé ochotně a bezplatně postavili lešení, a tak pomohli k realizaci opravy a panu Martínkovi ze Sněžného, který se o vše stará, organizuje a telefonuje...

Kaplička u pramene

Možná si mnozí z Vás všimli, že byla spodní kaplička pod lešením. Původně bylo dojednáno, že firma Hubálek střechu očistí od mechu a dá měděný hřeben, aby se mech netvořil. Při práci na „odmechování“ střechy se zjistilo, že šindel už je poškozený a dlouho by nevydržel, a tak dostala kaplička nečekaně i novou střechu.

Sestry z Rokole

Zelená lékárna: Zázrak jménem Netřesk

Víte, proč se vyplatí pustit se do pěstování tohoto sukulentu? Nejen proto, že si nenárokuje téměř žádnou pozornost zahradníka, ale i kvůli tomu, že se hodí mít pár jeho dužnatých listů pěkně po ruce.

Vídáme ho na skalkách, suchých zídkách, ve všelijakých škvrách nebo na střeších. Netřesk totiž roste na takových místech, kde se jiné rostliny nemají šanci uchytit. Nevadí mu nedostatek živin ani sucho, ba naopak, právě přelitím se mu dá hodně ublížit. Těchto rostlin s latinským názvem *Sempervivum*, neboli věčně živý, existuje až tisíce forem a kultivarů. Několik druhů bylo kvůli tomu dokonce zařazeno do nového rodu jménem netřeskovce (nechrastce), které se vyskytují v hornatých oblastech na jihovýchodě Evropy. U nás víme pouze o jediném zástupci, a sice o netřeskovci výběžkatém. Jinak je zde nejrozšířenějším zástupcem netřesků netřesk střešní.

Tyto sukulenty se těší velké oblibě hlavně u pěstitelů-začátečnicků, protože skutečně nevyžadují žádnou náročnou péči. A navíc krásně vypadají, nejen samy o sobě, ale hlavně když kvetou. To se děje v létě a na podzim. Po odkvětu hlavní růžice odumírá, rychle však vyrůstají růžice nové, takže se netřeba bát, že byste o rostlinu jako takovou přišli. Přízemní růžici netřesků tvoří krátké dužnaté listy, které jsou plné vody. Představují vlastně způsob přežití netřesků, jelikož díky tomuto vodnímu rezervoáru dokážou vydržet i dlouhá suchá období. Tekutina v listech ale dobře slouží rovněž lidem.

Hojí zvenku i zevnitř

V listech netřesků se skrývá spousta látek, jako jsou třísloviny, vápník, hořčiny, kyselina jablečná či pryskyřice, které nabízejí široké léčebné využití dostupné po celý rok. Rozmělníte-li dužinu listu, budete si jisti, že jste právě získali úžasného pomocníka do domácí lékárničky. Šťáva z netřeskových listů skvěle hojí spáleniny od sluníčka, odřeniny, požahání kopřivami, bodnutí hmyzu a pomůže zbavit se i nepříjemných bradavic. Při pravidelném potírání umí změkčit ztvrdlou kůži například na patách nebo vyčistit a báječně hydratovat pleť. Zejména teď v létě ho můžete vyzkoušet třeba v podomácku připravené pleťové masce. Že vám výčet blahodárných účinků připomíná jednu jinou rostlinu? Ano, správně – aloe vera!

Stejně jako aloe jsou i netřesky úžasnými léčivkami, jež se hodí na zevní, ale také vnitřní léčení. Ať už si dopřejete každý den trochu netřeskového medu, vyrobíte z netřesku limonádu, nebo povaříte pár listů ve vodě na čaj, pomůže vám v boji proti různým obtížím – zvládne špatné trávení, hemoroidy, záněty v dutině ústní, nemoci dýchací soustavy... Celkově netřesk přispěje k lépe fungující imunitě a podpoří kardiovaskulární systém. Umí také zmírnit následky léčby případných onkologických onemocnění. A v neposlední řadě jeho užívání pomůže udržet správnou míru hydratace organismu, za což vám poděkuje doopravdy celé tělo.

Magický hromosvod

Na závěr jedna zajímavost o magické síle, kterou netřesky (údajně) disponují. Věděli jste, že se tyto sukulenty dříve považovaly za ochranu před blesky? Oblíbil si je totiž sám římský bůh hromu a nebes Jupiter. Už v raném středověku se doporučovalo vysazovat netřesky na střechy domů, aby nedošlo k zásahu bleskem a následnému požáru. Tento obyčej byl ve střední a také jižní Evropě

poměrně rozšířený, což dokládají i historické a etnografické studie zabývající se obřady a zvyklostmi spojenými se stavbou vesnických obydlí. Může na tom být něco pravdy? Teoreticky ano...

Naši předci zřejmě považovali vodnatou dužinu těchto rostlin za dobrou obranu proti rychlému přeskocení ohně z jedné střechy na druhou. A sílu té víry dokládá vlastně i název rostliny. Je odvozený od slova „netřísknout“, které se vžilo ve spojení „blesk netřeskne“. Kdoví, možná že už tehdy, před stovkami let, lidé věděli, že zelená střecha je fajn věc. Květomluva připomíná, že netřesk znamená sílu, leč i pracovitost. Jak vidno, z minulosti se máme stále co učit.

Zdroj: internet

Výlet do Kodaně

Výlet do Kodaně dostal můj manžel jako dárek od syna. Leo s Terkou letěli s námi. Moc jsem se těšila, protože jsem si už moc potřebovala odpočinout, na chvíli vypnout od všech starostí. Letěli jsme ve středu večer z Prahy, let měl hodinu zpoždění. Po příletu na letiště v Kodani jsme sedli do metra a jeli do centra, což trvalo asi 20 minut. Od stanice metra jsme šli pěšky 8 minut k domu, kde jsme měli domluvené ubytování. Protože jsme měli zpoždění, volala Terka majitelce bytu, ale byla ujištěna, že se nic neděje, že na nás čeká v bytě její dcera. Terka sehnala ubytování přes airbnb. V bytě na nás čekala usměvavá blondýnka, která nás provedla bytem, vše ukázala, pak nám předala klíče a popřála hezký pobyt. Majitelka bytu odletěla na dovolenou a po tu dobu nám byt zapůjčila. Dům se nacházel asi 5 minut pěší chůze od centra, na břehu kanálu, byl to zrekonstruovaný starý dům, takže hrázděné zdi, stropy z dřevěných trámů, byt byl neskutečně útulný. My jsme spali v ložnici, Leo s Terkou v dětském pokoji, pak tam byl velký obývací pokoj a malá kuchyň a malá koupelna.

Kodaň je přívětivé a krásné přístavní město plné kanálů a lodí, žije zde asi 640 tisíc obyvatel. Jelikož jsme bydleli přímo v centru, pohodlně jsme vše prošli pěšky. Co jsem se dočetla, tak je to jedno z měst s nejkvalitnější životní úrovní a s nejšetrnějším přístupem k přírodě na světě. Co jsem se dočetla a na vlastní oči přesvědčila, je to opravdu čisté město. Dánové totiž hlavně jezdí na kole. Příjemně mne překvapilo, že jsou Dánové pohodoví, usměvaví, rádi se baví, sportují, jedí zdravě. Když jsem ráno vyrazila pro rohlíky, viděla jsem spoustu Dánů běhat, po celý den pak běhat, jezdit na kole, k večeru obsadili všechny hospůdky a všude zněla hudba (zrovna tam probíhal týden jazzu). Docela bych si představila v takovém městě žít. V Kodani je hodně starobylých, ale krásně udržovaných budov, zároveň tam

je spousta nové výstavby, ale je to tak citlivě postavené, že to dělá dojem ucelenosti, prostě to k sobě patří. Můj umělecky vzdělaný syn mi vysvětlil, že Dánové hodně dbají na design. Taky mne upozornil na to, že si svého města váží, takže tam neuvidíte posprejované žádné domy, mosty apod. Pak mi ještě řekl: „Všimni si elektrických sloupků u domů.“ To bylo úsměvné, protože opravdu neuvidíte posprejovanou budovu, ale protože někdo má potřebu rebelovat, tak všechny malinké elektrické sloupky u domů jsou oblepené samolepkami. Ale toho si skoro nevšimnete.

Co mne dále příjemně překvapilo, je ohleduplnost v dopravě. Dánové hlavně jezdí na kole, takže všude jsou tři pruhy, pro pěší, vedle pro kola a pak teprve pro auta, kterých tam jezdí výrazně méně, než v jiných městech. Všichni dodržují předpisy, nikdo nepřejde na červenou, nikdo se nikomu neplete. Já první den neznalá věcí nechtě vstoupila do pruhu pro kola, načež paní na kole zastavila, zazvonila, já se omluvila, ona se usmála a jela dál. Tady u nás by si asi zaklepali na čelo, popř. vynadali, tam to bylo v pohodě. Další věc, v Dánsku se téměř nekrade, takže kola, auta, byty se prostě nezamykají. A nebo jen občas. Jezdí se na všemožných kolech a ve všemožném oblečení. Takže vedle sportovního oblečení se jezdí i v šatech, žabkách, podpatkách. Helmu má jen občas někdo, většinou se jezdí jen tak bez helmy. Jo a v Dánsku mají vynález – airbag na kola. Cyklisti mají kolem krku takový kulatý polštářek, něco jako cestovní polštářek, a pokud by měli havárku, airbag vytvoří kolem hlavy helmu. Další dánský vynález jsou takové dřevěné bedny před kolem a v tom se vozí vše – nákup, děti, zvířata, partneři.

V Kodani mají jednu zvláštnost, která se zbytku města vymyká a to je čtvrť Christiania. Je to polonezávislá anarchistická komuna ležící na území Kodaně, která se prohlásila autonomní oblastí 26. září 1971. Má asi 850 obyvatel a její území má rozlohu 34 hektarů. Pokládá se za samostatný mikronárod a používá vlastní měnu. Hlavním zdrojem příjmů je vybírání vstupného od turistů, pořádání koncertů, prodej ekologicky pěstované zeleniny a výrobků uměleckých řemesel. Čtvrť vznikla tak, že se do opuštěných kasáren nastěhovali příslušníci hippies a 26. září 1971 vyhlásil novinář Jacob Ludvigsen areál za samosprávnou squatterskou komunu. Ustanovil místní radu a vyhlásil zákony, jako je právo užívat marihuanu a hašiš (ale ne tvrdé drogy) právo stavět bez povolení (což dalo vzniknout svérázné architektuře, připomínající české zahrádkářské kolonie), toleranci homosexuality, společné hospodaření, zákaz nošení zbraní a zákaz motorových vozidel. Liberální systém začali využívat zločinci a narkomani, což vedlo k policejním razím. Dánská vláda používala Christianii jako důkaz své osvícenosti, na druhé straně byla terčem kritiky, hlavně ze Švédska. V roce 1989 byl vydán speciální zákon, legalizující existenci Christianie a byl vypracován tzv. Zelený plán, řešící otázku nájmu, hluku, odpadu apod. Byly jsme se projít po Christianii hned první den a stálo to za vidění, i když večer bych tam asi nešla. Tak tam jediné byly domy posprejované. Jinak některé ty domky byly zajímavé a celkově tato čtvrť měla zvláštní atmosféru.

A co se dá v Kodani vše vidět? Krásné ulice, kanály plné lodí, voda čistá tak, že je všude vidět na dno. Krásné kostely, královský palác, zábavní park Tivoli, vyhlídkové věže. My se jen tak toulali, občas zašli na kávu nebo nějaké jídlo. Můžete si půjčit kolo, nebo se svézt na lodi, ale vše se dá stihnout pěšky. První den jsme také navštívili muzeum války a to tedy stálo za vidění. Doporučuji. Je tam také krásné muzeum designu. První dva dny v Kodani jsme se procházeli po městě, bylo příjemných asi 23 stupňů, občas slunce, občas pod mrakem. Třetí den se udělalo vedro, tak jsme vyrazili na pláž, která je nádherná, voda byla příjemně osvěžující. Blízko bylo i obří akvárium, tak jsme tam zavítali. Mělo tři části, severské řeky, tropické řeky a oceán. Nádherná. Hlavně tunel pod vodní hladinou, kde nám nad hlavou pluli rejnoci a žraloci.

Další den jsme vyrazili do 25 minut cesty vlakem vzdáleného městečka Roskilde, které bylo ve středověku královským městem, je tam velká katedrála a pohřbeno 22 dánských králů. My tam jeli do muzea vikingských lodí. V moři poblíž našli na dně zbytky vikingských lodí, ty zbytky vylovili, nakonzervovali a sestavili zpátky aspoň větší část loď. Kromě těchto pravých lodí, jsou v muzeu repliky, kam si můžete vlézt, podívat se, jak vikingové cestovali, co vše vezli s sebou atd. Zkusit si můžete i oblečení. Venku jsou i dílny, kde si můžete zkusit opracovat dřevo, splést provaz apod.

Můžete se projet i vikingskou lodí, ale jako turista si zážitek odmakáte – dostanete do ruky pádlo a jedete.

Co bych ještě řekla o Dánsku. Jídlo tam je tak 3x dražší než tady. Ceny jsou totiž stejné jako tady, ale v dánských korunách, takže krát tři. My si snídaně a večeře dělali v bytě, chodili jsme nakupovat do supermarketu asi 4 min. od bytu. Na obědy jsme chodili do restaurace, ale Dánové v poledne mají podobně jako angličani jen lehký lunch (lehké jídlo), takže hlavně saláty a sendviče. Ale sendviče v mnoha podobách, takže se zeleninou, sýrem, trhaným masem, kuřecím salátem, mořskými plody, prostě co si vyberete. A byly opravdu velké. Všude se bez problémů domluvíte anglicky. Jo a Dánové si všichni tykají. Vyká se pouze královně, kterou mají Dánové v oblibě a jsou na ni hrdí. Vůbec jsou hrdí na svoji zemi, všude na lodích a domech jsou vlaječky. A vlaječky nesmí chybět na žádném narozeninovém dortu. Vstupy do muzeí a dalších atrakcí jsou dost drahé, totéž doprava. Přesto bych tuto zemi na dovolenou nebo výlet vřele doporučila.

Napsala: Hanka Matějčková

KAM VYRAZIT

o prázdninách

Klášter Broumov

Javoří hory a Broumovské stěny mezi sebou ukrývají Broumovský klášter. Letos v létě zde můžete navštívit dva prohlídkové okruhy. Pro milovníky tajemna jsou připraveny i noční prohlídky, které dodají interiéru neopakovatelné kouzlo. Unikátem místního kláštera je knihovna se 17 000 svazky anebo je zde k vidění kopie Turínského plátna. Oblíbené jsou i návštěvy dětské galerie Lapidárium, kde se děti mohou seznámit se světem umění. V létě budou každou sobotu probíhat interaktivní prohlídky středověké písárny, kde si lze vyzkoušet psaní brkem, namíchat přírodní barvu a vytisknout si obrázek na tiskařském lisu. Klášter také nabízí jeden unikát, a to ubytování v Domě hostů. Jednoduše zařízené pokoje jsou umístěny v renovovaných původních mnišských celách. Vstupné: 220 Kč, snížené 130 Kč

Adršpašské skály

Kdo by je neznal, bohužel v současné době spíše odrazují kvůli nadbytku turistů a byla by škoda vyhýbat se skalám. Pokud si naplánujete cestu, je dobré využít rezervační online systém na vstup do skalního města. Skvělou volbou je také vydat se na cestu vlakem, místní lokálka zastavuje přímo u vstupu do skal a přejíždí mezi skalními městy v Adršpachu a Teplicích každou půlhodinu. Kdo se zajímá o historii skalního lezení a historii Adršpachu vůbec, tak musí navštívit místní zámek a od zámku vystoupat na Starozámecký vrch a kochat se pohledem do krajiny. A kdo chce poznat Ádr až do zrna písku, může si zarezervovat komentovanou prohlídku. Ty probíhají každý čtvrtek od 16.00.

Vstupné: 130 Kč, snížené 100 Kč

Pevnost Josefov

Celý propracovaný komplex pevnostního města vznikl za vlády císaře Josefa II. Účelem této důmyslné vojenské stavby byla ochrana východních Čech před vpády pruských vojsk. Po rozsáhlé rekonstrukci se letos mohou návštěvníci podívat na dva rozšířené prohlídkové okruhy, a to denně od 9.00 do 18.00. V Bastionu X je k vidění expozice vojenského lékařství a zajatců 1. světové války, četnická stanice a expozice pevnosti Josefov včetně historických plánů a modelu pevnosti. Druhý okruh je zaměřen na sochařské a výtvarné umění.

Vstupné: 150 Kč, snížené 90 Kč

Hronov

Hronov je spojen s Aloisem Jiráskem, ale také se sourozenci Čapkovými. Josef a Helena se v Hronově narodili, rodina se pak přestěhovala do Malých Svatoňovic, kde se narodil Karel. Do Hronova však jezdili ke svým prarodičům do mlýna a zdejší prostředí jim bylo inspirací pro řadu příběhů. Čapkův mlýn v Hronově můžete navštívit od úterý do neděle. Je zde nejen expozice sourozenců Čapkových. Od mlýna je možné se vydat turistickou stezkou Cesta psa Voříška do nedaleké Vysoké Srbské.

Vstupné 60 Kč, snížené 40 Kč

Zpracovala: Lenka Moravcová

Jak si vyrobit z PET láhve domácí past na komáry?

Komáři patří mezi vůbec nejotravnější hmyz, který poletuje v letních teplých dnech především tam, kde je vlhko. V létě jich můžete vidět u rybníků a na zahradě u jezírka doslova hejna. Abyste se jich zbavili, nemusíte nutně použít jen chemické přípravky. Komáry můžete zlikvidovat i pomocí obyčejné PET lahve, která vám s hubením bzučícího hmyzu snadno pomůže. Do likvidace komárů nemusíte investovat zbytečně velké peníze. Komáři dokážou kromě obtěžujícího bzučení potrápit i nemalými, svědivými štípanci. Nejsou sice životu nebezpeční, ale svědivá vyrážka není nic příjemného. Komáři mohou dokonce přenášet i klíšťovou encefalitidu, ale i Lymeskou boreliózu.

Jak předejít bzučení a obtěžování tohoto otravného hmyzu?

Připravte si na komáry dokonalou past, při jejíž výrobě dokonce v domácnosti zrecyklujete plasty. Postup je jednoduchý: prázdnou PET lahev rozřízněte v polovině pomocí ostrého nože. Svrchní část PET lahve otočte potom hrdlem směrem dolů a vložte ji do spodní části lahve. Mezitím si připravte šálek s horkou vodou, do nějž nezapomeňte dát 1/4 šálku třtinového cukru.

Hnědý cukr nechte v šálku řádně rozpustit, obsah důkladně promíchejte. Rostok přelijte z hrnku do předem připravené PET lahve. Následně černou lepenkou plastovou láhev celou oblepte. Snažte se, aby byla v láhvi co největší tma. Komáry přivábí sladká vůně třtinového cukru. Cestu z pasti pak pravděpodobně komáři již nenajdou.

Pokud se vám lákadlo ze sladké vody na komáry nijak nezamlouvá, připravit jim můžete do cesty například mýdlovou vodu. Do vody místo cukru můžete přidat mycí prostředek na nádobí nebo nastrohané mýdlo s trochou citrónové šťávy.

Odpudit můžete komáry i jinou metodou. Komáři nesnesou např. vůni hřebíčku. Hřebíček nechte v rozkrojeném citrónu zapíchaný po celém jeho obvodu. Citrónů s hřebíčkem rozvěste po vašem bytě klidně větší množství. Tato aromatická vůně dokáže tomuto hmyzu doslova otrávit život.

Proti komárům je dobré se bránit i pomocí domácího repelentu

Vezměte nejprve hrst hřebíčků, tu tvoří přibližně 60 kousků tohoto koření, a spojte je s 100 ml lihového rozpouštědla. Nechte tento roztok alespoň tři týdny louhovat. Poté roztok scedte přes tenké plátno do vymyté lahvičky od parfému a nanášejte jej na kůži každé tři hodiny.

Čerpáno z internetu

Hubení plevelů může být efektivní a účinné:

Stačí smíchat olej a další suroviny

S přicházejícím jarem se začíná probouzet příroda, zahrádkáři pečují o své zahrady, předpěstovávají sazeničky zeleniny a květin. Některé z nich již během pár dnů zavítají na záhon. Na upravenou zahradu je jednoduše radost pohledět. Na co ale neradi koukáme, je plevel, který nám raší v záhonech, na trávníku či kdekoli jinde. Vyzkoušejte ho zlikvidovat pomocí ekologických prostředků, které fungují. Máme pro vás několik návrhů.

Alkohol proti plevelu

K hubení plevelu na zahradě vám pomůže obyčejný alkohol, například čistá vodka. Příprava je velice jednoduchá. Stačí, když smícháte 5 polévkových lžic alkoholu a 3 hrnky vody. Poté směs nalijte do lahve s rozprašovačem a aplikujte na rostlinu plevel. Tento postup bude potřeba opakovat několikrát. Rostlina se postupně dehydruje a uhynie.

Dalším skvělým způsobem a ingrediencí, je také olej. Zní to zvláště, ale olej ucpe průduchy na listech a postupně uhynie. Nemusíte každý lísteček natírat štětečkem, opět bude stačit, když olej nalijete do rozprašovače a nanesete na plevel. Účinky zvýšíte, pokud se vydáte na zahradu za slunného počasí.

Vroucí voda a soda proti plevelu

Tento způsob je velmi jednoduchý a efektivní. Stačí uvařit vodu v rychlovarné konvici a nalít na plevel. Pozor si však dávejte na ostatní rostliny nebo trávník, které chcete mít na zahradě. Dostatečná vzdálenost bude bezpečná. Plevel vroucí voda zahubí, a to i s kořeny. Do vody také

můžete nasypat trochu jedlé sody. Dalším způsobem, který funguje, je posypání celé rostliny jedlou sodou. Aplikujte ji tedy na rostliny, i v těsné blízkosti stonku rostliny na zeminu. Přibližně za tři dny postup opakujte.

Roztok ze soli

Také kuchyňská sůl najde využití na zahradě jako hubič plevel. Stačí ji nasypat na rostlinu nebo smíchat 3 lžíce soli a šest lžic vody. Sůl ve vodě rozpustíte, nalijte do rozprašovače a naneste na plevel. Druhou možností je smíchat ocet se solí. Stačí vám jeden hrnek octa a čtvrt hrnku soli. Ocet doporučujeme ohřát a aplikovat na plevel. Pokud chcete herbicid, který můžete aplikovat na větší plochu, například na plevel mezi dlažebními kostkami, připravte si ocet, mycí prostředek na nádobí, sůl a vodu. Do desetilitrové konve nalijte dva litry octa, šálek mycího prostředku, hrnek soli a konev dolijte vodou. Takto připravený herbicid aplikujte na plevel.

Čerpáno z internetu

Dolní Morava

Dolní Morava je krásný kout naší země, bohužel poslední dobou dost turisticky vytížený a komerčně už je to tam přehnané. Stezka v oblacích, visutý most, lanovka – a pomalu se nedoplatíte. Docela bych se tím visutým mostem ráda prošla, ale za tu cenu se mi do toho nechce.

Přesto bych něco doporučila pro rodiny s dětmi. Byla jsem tam už dvakrát na výletě s prvním stupněm naší školy. Letos jsme tam vyrazili 2. června. Jsou to Mamutíkovy parky. Vodní park, pískový park a lesní park. Areály jsou oplocené, takže se vám tam dítě neztratí. Všemuvévodí 13m vysoký mamut, kam si můžete vylézt jeho nohama buď po schodech nebo po sítích a zpátky můžete jet skluzavkou chobotem. Uvnitř je výstava a různé atrakce. Vodní park tvoří různé potůčky plné mlýnků, hejblátek, stavidel, kde si děti mohou hrát. Také tam je jezírko, kde se dá jezdit na vorech, nebo kamínkový chodníček. Lesní park tvoří různé sítě, houpačky, prolézačky. V pískovém parku si hrajete s pískem, jsou tam pásové dopravníky, kyblíčky, rýžování zlata apod. Dětem se to moc líbilo a vůbec se jim odtamtud nechtělo. Jinak je na Dolní Moravě i bobová dráha. Rostou tam další a další hotely a penziony, nevím, kdy to skončí. Přece se jich tolik nemůže uživit?

Kačenčina stezka

Poslední, kam bych vás chtěla pozvat, je Kačenčina stezka v Deštném, kam jsme jeli poslední červnovou sobotu jako závěrečný družinový výlet. Jeli jsme z Hrádku cyklobusem přímo až do Deštného. V infocentru jsme dostali kartičky na sběr razítek. Šli jsme okolo Kozího chlívku směrem Matouš a pak po vrchu hřebenu podle mapky. Cestou byly Kačenčiny zastávky, kde vždy byla ze dřeva vyřezaná Kačenka, děti splnily úkol a natiskly si razítko. Razítek je 18, ale to bychom nestihly. Stihly

jsme 12 razítek, ale stačí 10 razítek, abyste mohli za odměnu na úžasný minigolf. Ten doporučuji, je na náměstí za školou. Ušli jsme asi 12 km v krásné přírodě, na závěr na hodinu minigolf, v hotelu Orlice za odměnu palačinka se zmrzlinou, děti byly nadšené. Doporučuji jako jednodenní rodinný výlet, nedaleko a ne draho.

Tak přeju, ať si krásně užijete zbytek léta!

Hanka Matějčková

Jméno: VELOREX

Přezdívky: hadraplán, hadrák, hadrolet, plátěná volha, splašený trubky, prchající stan, velouš, netopýr, montgomerák

Rodokmen:

1939 – bratři František a Mojmír Stránští–Česká Třebová opravna motocyklů, jízdních kol a kočárků
– zde vznikla první myšlenka na konstrukčně jednoduché vozítko

1945 – vozítko je patentováno jako OS-KAR (kára na ose)

1950 – Žádost o schválení typu speciální invalidní motorové tříkolky

1951 – firma bratří Stránských začleněna jako závod 09 do Velodružstva Hradec Králové

1952 – přesun závodu do Solnice

1954 – poprvé použit název vozítka „VELOREX OSKAR 54“

1971 – ukončení výroby VELOREXU

Anamnéza:

pedály – z Olešnice v Orlických horách

drobné součástky – Rychnov nad Kněžnou

sidecar – Žamberk

blatníky – Nový Hrádek

kompletace – Solnice

**Kdo chce o Velorexu vidět a slyšet víc,
tak musí vyrazit do Rychnova nad Kněžnou**

V třetím čtvrtletí letošního roku oslaví významné životní výročí naši spoluobčané:

10. července	paní Anna Častorálová	Rokole	92 let
27. července	paní Marta Čermáková	Rokole	93 let
31. července	paní Božena Mádrová	Bohdašín	90 let
7. srpna	pan Gerhard Mach	Bohdašín	83 let
11. srpna	paní Věra Škodová	Bohdašín	70 let
16. srpna	pan František Dyntar	Bohdašín	87 let
20. srpna	paní Jana Svobodová	Rokole	90 let

Všem oslavencům přejeme všechno nejlepší, hlavně hodně zdraví a spokojenosti.

Jana Petrů

Přejeme všem občanům Bohdašína, Rokole, Vanovky i
Bydla krásné léto, dobrou náladu a hlavně pevné zdraví.

Redakce

Toto číslo bylo vydáno 28. 7. 2023 v počtu 100 ks.

Vaše příspěvky, postřehy a náměty do dalších novin můžete odevzdávat na OÚ, nebo na e-mail:
petru.jana.29@seznam.cz.

SDH Bohdašín pořádá

DVACÁTÝ ROČNÍK SOUTĚŽE V POŽÁRNÍM ÚTOKU

V SOBOTU 12. SRPNA 2023 OD 9.30

o Bohdašínskou proudnici

od druhé hodiny odpolední bude následovat :

Bohdašínská lávka

Večer Zábava na venkovním parketu

Hraje Styl

Vstupné na zábavu 70 Kč

Místo konání
v okolí hasičské zbrojnice

